

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ 5

**ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2020-2021

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

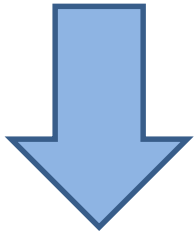
3-6 χρόνων
2019

- http://www.moec.gov.cy/analytika_programmata/programmata_spoudon.html

Σκοπός του Αναλυτικού Προγράμματος

- Ενίσχυση της εικόνας ενός ικανού, δυναμικού αποφασιστικού και αισιόδοξου παιδιού το οποίο αναπτύσσεται μέσα από τις σχέσεις που διαμορφώνει σε διάφορα κοινωνικοπολιτισμικά πλαίσια
- Ενός παιδιού που εμπλέκεται ενεργά και κριτικά στη διαπραγμάτευση των σχέσεών του
- Ενός παιδιού που διαμορφώνει το μέλλον του και την κοινωνία

- Κάθε παιδί είναι μοναδικό και ξεχωριστό
- Έχει ατομικούς ρυθμούς μάθησης και ανάπτυξης
- Αποτελεί ενεργό μέλος πολλών ομάδων
- Έχει φωνή και δικαιώματα στις διαδικασίες μάθησης

**Οι εκπαιδευτικοί δίνουν χώρο και χρόνο στο κάθε παιδί
ξεχωριστά για να αναπτύξει και να αναδείξει τις εν
δυνάμει δυνατότητες και ικανότητές του**

Περιεχόμενα του Αναλυτικού Προγράμματος

- Βασικές παιδαγωγικές αρχές
- Μορφές οργάνωσης της μάθησης
- Ωρολόγιο πρόγραμμα
- Ο ρόλος της νηπιαγωγού-παιδαγωγού
- Ενδεικτικός τρόπος προγραμματισμού
- Πολιτισμικός γλωσσικός και θρησκευτικός πλουραλισμός
- Διαφοροποίηση
- Οικογένεια και νηπιαγωγείο
- Ομαλή μετάβαση από το νηπιαγωγείο στο Δημοτικό
- Τεχνολογία
- Αξιολόγηση
- Περιβαλλοντική Εκπαίδευση
- Πρόγραμμα CLIL
- Τομείς Ανάπτυξης
- Γνωστικά Αντικείμενα

Βασικές παιδαγωγικές αρχές

- Η προσχολική περίοδος στη ζωή του παιδιού έχει αυτόνομη αξία, θέτει τις βάσεις για τα μετέπειτα χρόνια και δομείται μέσα σε ένα κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο. Τα παιδιά διαπραγματεύονται τις κοινωνικές τους σχέσεις εντός πλαισίων π.χ. του τόπου, του φύλου, της κουλτούρας, του χρόνου
- Το κάθε παιδί είναι μοναδικό και ξεχωριστό. Ατομικοί ρυθμοί μάθησης και ανάπτυξης-δική του φωνή και δικαίωμα να συμμετέχει δημοκρατικά σε αποφάσεις που το αφορούν
- Το παιδί μαθαίνει μέσα από Διερεύνηση- Παιχνίδι-Συζήτηση /ενεργητική συμμετοχή στη δόμηση των εμπειριών και της ζωής του
- Μάθηση που στοχεύει στην ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών, ολική και διαπλεκόμενη
- Μάθηση που ξεκινά από το τι μπορεί να κάνει το παιδί
- Σχέσεις παιδιού-ενηλίκων ορόσημο στην ανάπτυξή του / ζωτικής σημασίας σχέση οικογένειας και νηπιαγωγείου
- Το παιχνίδι αποτελεί την κυρίαρχη δραστηριότητα για την ανάπτυξη κι μάθηση του παιδιού- Τρόπος οργάνωσης της μάθησης αλλά και δικαίωμα του πα

Μορφές οργάνωσης της μάθησης

- Παιχνίδι (Ελεύθερο και Δομημένο)
- Κέντρα Μάθησης (εικαστικά, αμμοδοχείο, υδροδοχείο, κουκλοθέατρο, μουσική, οικοδομικό υλικό, ηλεκτρονικός υπολογιστής, κουκλόσπιτο, παιχνίδι με παιδαγωγικό υλικό, βιβλιοθήκη, μεταμφίεση, φύση)
- Δομημένες δραστηριότητες με όλα τα παιδιά
- Εις βάθος μελέτη (μέθοδος project)

Ωρολόγιο Πρόγραμμα

	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
7:45-9:05	Ελεύθερο ή/και Δομημένο Παιχνίδι				
9:05-9:45	Δομημένη Δραστηριότητα με όλα τα παιδιά				
9:45-10:25	Πλύσιμο – Πρόγευμα - Οργανωμένο Υπαίθριο Παιχνίδι				
10:25-10:45	Υπαίθριο παιχνίδι				
10:45-11:25	Πλύσιμο – Νερό Δομημένη Δραστηριότητα Αφήγησης με όλα τα παιδιά				
11:25-12:05	Δομημένη Δημιουργική ή Κινητική Δραστηριότητα με όλα τα παιδιά Φρούτο				
12:05-12:25	Υπαίθριο παιχνίδι				
12:25-13:05	Ελεύθερο ή/και Δομημένο Παιχνίδι				

Ρόλος της νηπιαγωγού

Η νηπιαγωγός

- Οργανώνει και διασφαλίζει το κατάλληλο μαθησιακό περιβάλλον προάγοντας τη μάθηση όλων των παιδιών
- Ενθαρρύνει τη δημιουργικότητα, τη φαντασία, την περιέργεια, την επιθυμία για πειραματισμό, την επιμονή, την εφευρετικότητα
- Γεφυρώνει πιθανές ανισότητες προσφέροντας ευκαιρίες και εμπειρίες ανάλογα με το κοινωνικοπολιτισμικό κεφάλαιο των παιδιών, δημιουργεί θετικό κοινωνικό περιβάλλον-αίσθημα του ανήκειν
- Συνεργάζεται και οικοδομεί μαζί με τα παιδιά τη γνώση είτε μέσα από το παιχνίδι είτε μέσα από δομημένες δραστηριότητες.
- Συμμετέχει ενεργά στο ελεύθερο ή δομημένο παιχνίδι των παιδιών, ενισχύει εμπειρίες, παρατηρεί, καταγράφει, οργανώνει, μεσολαβεί
- Παρατηρεί, αξιολογεί, συλλέγει δεδομένα για σκοπούς αξιολόγησης της μάθησης
- Συνεργάζεται αρμονικά με όλους τους εμπλεκόμενους στην εκπαιδευτική διαδικασία (διευθύντρια, συναδέλφους, γονείς, ψυχολόγο)
- Αναζητεί και επιδιώκει την επιμόρφωσή της σε σύγχρονες μεθόδους και προσεγγίσεις στο χώρο της πρώτης σχολικής περιόδου

Πολιτισμικός, Γλωσσικός και Θρησκευτικός Πλουραλισμός

- Σεβασμός του κάθε παιδιού από οποιοδήποτε πολιτισμικό, θρησκευτικό και γλωσσικό περιβάλλον
- Αποδοχή των διαφορών, σεβασμός, αποφυγή διαμόρφωσης στερεοτύπων
- Η μητρική γλώσσα κάθε παιδιού είναι σημαντική, είναι μέρος της ταυτότητάς του
- Η εκμάθηση μιας άλλης γλώσσας είναι μια φυσική διαδικασία στις ηλικίες του νηπιαγωγείου
- Θρησκευτικός πλουραλισμός, αποδοχή των συνηθειών και των πρακτικών των διαφορετικών θρησκειών των παιδιών

Διαφοροποίηση

Ο εκπαιδευτικός

- χρησιμοποιεί στρατηγικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας τόσο σε οργανωτικό όσο και σε παιδαγωγικό επίπεδο έχοντας υπόψη ότι κάθε παιδί έχει συγκεκριμένο μαθησιακό προφίλ, επίπεδο ετοιμότητας, εκπαιδευτικές προτιμήσεις και ενδιαφέροντα
- Οργανώνει τη διδασκαλία με αφετηρία τις βασικές γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις και εμπειρίες των παιδιών
- Αξιοποιεί τα κατάλληλα μέσα και υλικά καθώς και την υποστηρικτική τεχνολογία

Οικογένεια και νηπιαγωγείο

- Η οικογένεια αποτελεί το βασικότερο συνεργάτη του νηπιαγωγείου και η σωστή επικοινωνία και συνεργασία ενισχύει τις εμπειρίες όλων των εμπλεκομένων, παιδιών, γονιών και εκπαιδευτικών
- Οι γονείς μπορούν να εμπλακούν ενεργά στο πρόγραμμα του νηπιαγωγείου με ποικιλόμορφους τρόπους (μέσα από βιωματικά εργαστήρια, εκδρομές, μαγειρική, ομιλίες από ειδικούς, δειγματικές δραστηριότητες, θέατρο, έκθεση βιβλίου, εικαστικές δραστηριότητες κλπ)
- Η καλή και πετυχημένη συνεργασία βοηθά τους γονείς και τους εκπαιδευτικούς (θετική αυτοεικόνα, απόκτηση γνώσεων για την ανάπτυξη και μάθηση των παιδιών, κατανόηση της κουλτούρας της οικογένειας)

Ομαλή μετάβαση από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό Σχολείο

- Ανάπτυξη προγραμμάτων μετάβασης από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό σχολείο συμβάλλει
 - Στη θετική και ομαλή προσαρμογή των παιδιών στο δημοτικό σχολείο
 - Στην απάλειψη των αρνητικών συναισθημάτων των παιδιών ή και των γονιών
 - Στην ανάπτυξη συναισθημάτων εξοικείωσης ασφάλειας και αυτοπεποίθησης για το νέο χώρο και τα νέα άτομα

Προγράμματα μετάβασης με δράσεις πριν και μετά την είσοδο στο Δημοτικό Σχολείο

- Στηρίζονται στην ουσιαστική συνεργασία όλων των εμπλεκομένων στις δράσεις (εκπαιδευτικών νηπιαγωγείου/δημοτικού, γονιών, παιδιών)
- Λαμβάνουν υπόψη τις συνθήκες των δύο σχολικών μονάδων (συστέγαση, κανονισμοί, απαιτήσεις)
- Ενημερώνουν συχνά γονείς και παιδιά

Τεχνολογία

- Αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της μαθησιακής διαδικασίας για εκπαιδευτικούς και παιδιά
- Κατάλληλη χρήση της τεχνολογίας με στόχο την ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών
- Δεν αντικαθιστά τις βιωματικές εμπειρίες τους αλλά τις ενισχύει και τις εμπλουτίζει
- Στο νηπιαγωγείο η μορφή που παίρνει η τεχνολογία αρχίζει από ηλεκτρονικά παραμύθια, χρήση του διαδραστικού πίνακα, παιχνίδια με ήχους, χρήση λογισμικών για λύση προβλήματος, χρήση λογισμικών για δημιουργία ιστοριών

Αξιολόγηση - Τεκμηρίωση

- Συγκέντρωση, οργάνωση και ερμηνεία πληροφοριών για τα παιδιά
- Τεκμηρίωση μέσα από συστηματική παρατήρηση και καταγραφή πληροφοριών για το τι έχει μάθει ή αναπτύξει ένα παιδί
- Παρατήρηση των παιδιών πάντα μέσα στο φυσικό τους περιβάλλον κυρίως την ώρα του παιχνιδιού
- Περιγραφικές καταγραφές/ακουστικές και οπτικές καταγραφές/έργα των παιδιών/λίστες (π.χ. ρουμπρίκες)
- Αξιοποίηση της παρατήρησης ως μέσο αξιολόγησης και τεκμηρίωσης γίνεται για τα παιδιά, για τον εκπαιδευτικό, για τους γονείς, για σκοπούς ερευνητικούς

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- Προσέγγιση των ζητημάτων περιβάλλοντος και αειφόρου ανάπτυξης ενιαία, διαθεματικά και ολιστικά

ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ (CLIL)

- Η ξένη γλώσσα δεν είναι ξεχωριστό μάθημα
- Πραγματοποιείται σταδιακά μέσα από σύντομες περιόδους επαφής και αλληλεπίδρασης με τη γλώσσα
- Έμφαση στην ακρόαση και την ομιλία

ΔΟΜΗ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΑΞΟΝΕΣ

ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ

**ΠΛΑΙΣΙΟ
ΕΞΕΛΙΞΗΣ
ΕΠΙΔΙΩΞΕΩΝ**

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ
ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ**

Οι **ΑΞΟΝΕΣ**, συνθέτουν το ευρύτερο πλαίσιο δεξιοτήτων, ικανοτήτων, γνώσεων, εμπειριών και στάσεων που αφορούν συγκεκριμένο τομέα ανάπτυξης.

Οι **ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ** αποτελούν τις δεξιότητες, ικανότητες, γνώσεις, εμπειρίες και στάσεις που αναμένεται να καλλιεργήσουν τα παιδιά κατά τη διάρκεια της προσχολικής περιόδου.

Το **ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΕΠΙΔΙΩΞΕΩΝ** συγκροτεί το εύρος των εξελικτικών εμπειριών που αναμένεται να βιώσουν τα παιδιά για να αναπτύξουν τις προσδοκώμενες δεξιότητες, ικανότητες, γνώσεις και στάσεις και οι

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ αναφέρονται στους ενδεικτικούς τρόπους υποστήριξης και διασύνδεσης της ανάπτυξης και της οργάνωσης της μαθησιακής διαδικασίας με ενδεικτικές δραστηριότητες που υποστηρίζουν τους άξονες και ικανοποιούν τις επιδιώξεις

Τομείς ανάπτυξης

- ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΗΣΗ
- ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ
- ΚΙΝΗΤΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
- ΝΟΗΤΙΚΗ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ

Προσωπική και Κοινωνική Συνειδητοποίηση

ΑΞΟΝΕΣ

- **Προσωπική Ανάπτυξη** (ταυτότητες, αυτοαντίληψη, ανεξαρτησία και αυτοπεποίθηση, αυτοεξυπηρέτηση, στάση μάθησης)
- **Κοινωνική Ανάπτυξη** (κοινωνική γνώση-κοινωνικές δεξιότητες, κοινωνική ταυτότητα)
- **Ηθική και Πνευματική Ανάπτυξη** (ανάγκες άλλων, σεβασμός στη διαφορετικότητα, σεβασμός προς τους κανόνες, όρια και επιπτώσεις συμπεριφοράς)

Συναισθηματική Ενδυνάμωση

ΑΞΟΝΕΣ

- Αναγνώριση συναισθημάτων
- Έκφραση συναισθημάτων
- Κατανόηση συναισθημάτων
- Ενσυναίσθηση
- Έλεγχος συναισθημάτων

Κινητικές Δεξιότητες

ΑΞΟΝΕΣ

- Χρήση, συντονισμός και έλεγχος μεγάλων μυών
- Χρήση, συντονισμός και έλεγχος μικρών μυών
- Προσωπική υγεία και ασφάλεια

Νοητική Ενδυνάμωση

ΑΞΟΝΕΣ

- **Εννοιολογική Κατανόηση- Δόμηση Αναπαραστάσεων**
- **Ανάπτυξη δεξιοτήτων**
- **Λύση προβλήματος**
- **Δημιουργικότητα – Δημιουργική Σκέψη**
- **Προσποίηση**
- **Κρίση – Κριτική σκέψη**
- **Μεταγνώση**

Γνωστικά Αντικείμενα

- Μουσική Αγωγή
- Εικαστικές Τέχνες
- Φυσική Αγωγή
- Κοινωνικές Σπουδές
- Γλωσσική Αγωγή
- Μαθηματικά
- Φυσικές Επιστήμες

Συζήτηση

Πώς αξιοποιούμε τις Επιδιώξεις των Τομέων
Ανάπτυξης στα Γνωστικά Αντικείμενα;

- Τα γνωστικά αντικείμενα εμπλέκονται με τρόπο που να στηρίζουν την ευρύτερη και ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών σε όλους τους τομείς ανάπτυξης
- Το κάθε γνωστικό αντικείμενο δεν αποτελεί αυτοσκοπό
- Είναι μέσο για τη στήριξη της ευρύτερης και ισορροπημένης ανάπτυξης των παιδιών στους επιμέρους τομείς ανάπτυξης

Συζήτηση

- Τι περιλαμβάνουν οι Επιδιώξεις- Πλαίσιο Εξέλιξης Επιδιώξεων;
- Πώς αξιοποιούμε τις Επιδιώξεις/ Πλαίσιο Εξέλιξης Επιδιώξεων στον προγραμματισμό (ημερήσιο/εβδομαδιαίο/τριμηνιαίο);

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Authier, J. (2012). Factors That Influence the Effectiveness and Satisfaction of Occasional Teachers. *Master Thesis. University of Windsor.*
- Byer, J. (2008). A Sequential and comprehensive method for effective substitute teaching. Katy Independent School District.
- Duggleyby, P., & Badali, S (2007). Expectations and Experiences of Substitute Teachers. *Alberta Journal of Educational Research, 53(1), 22-33.*
- Minthron, B. (2000). How one district implemented a substitute teacher training program. *SubJournal, 1 (1), 27-39.*
- True, C., Butler, K., & Sefton, R. (2011). Substitute teachers: Making lost days count. *The International Journal of Educational Leadership Preparation, 6(1), 1-10.*
- Vorell, M. (2012). A qualitative analysis of the coping strategies of substitute teachers. *Alberta Journal of Educational Research, 57(4), 479-497.*